

ਰਾਣਾ ਬਸਿਸ਼ਟ ਚੰਦ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਸਰਦਾਰਨੀ ਰਾਧਿਕਾ ਦੇਵੀ, ਐਰਿਕ ਵੈਸਟਨ ਸੀ.ਜੇ

ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 291 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਾਰੰਟੀ ਜਾਂ ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 133 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲਾ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸੇਧ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਹੋਣੇ ਹਨ।

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਦੀਵਾਨੀ ਅਪੀਲ

24 ਸਤੰਬਰ 1951

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਰਿਕ ਵੈਸਟਨ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਸ. ਹਰਜੰਗ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਕਾਢ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਅਪੀਲ ਨੰ. 34 ਆਫ 1948

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1908 ਦਾ ਐਕਟ V, ਅਨੁਭਾਗ 2 (3) ਅਤੇ 49— ਹੁਕਮ-ਧਾਰਕ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਮੂਲ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਤੋਂ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਸਾਫ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ ਹਰਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਐਸ ਨੇ 18 ਅਗਸਤ 1943 ਨੂੰ ਐਚ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਣਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਬੀਐਸ ਅਤੇ ਐਚਐਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਬੀਐਸ ਅਤੇ ਐਚਐਸ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਜੀ ਡੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸੌਂਪਿਆ। ਜੀ ਡੀ ਨੇ ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 16, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਡੀਡ ਅਣ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜੀਡੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਬੀਐਸ ਅਤੇ ਐਚਐਸ ਨੂੰ 4,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਐਸ. ਨੇ ਮੁੜ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਬੀ.ਐਸ. ਅਤੇ ਐਚ.ਐਸ. ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੌਂਪਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਜੀ. ਡੀ. ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ। ਜੀ.ਡੀ. ਨੇ ਆਰਡਰ 21, ਰੂਲ 16, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਐਚ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬੀ ਐਸ ਅਤੇ ਐਚ ਐਸ ਨੂੰ 4,000 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਕੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਸੱਲੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਚ ਨੂੰ ਬੀ.ਐਸ ਅਤੇ ਐਚ.ਐਸ. ਦੁਆਰਾ 4,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਐਚ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ G.D. ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਧਾਰਾ 49, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ " ਫ਼ਰਮਾਨ ਧਾਰਕ " ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਅਸਲ ਫ਼ਰਮਾਨ-ਧਾਰਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਫਲਸ਼ੋ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਕਾਢ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੱਤਰਾਂ ਕਾਢ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਨਿਆਂਇਕ, ਮਿਤੀ 20 ਮਈ 1948 ਈ.ਐਸ.ਏ. 1945 ਦਾ 2348, ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸ਼੍ਰੀ ਫਤਿਹ ਖਾਨ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 25 ਅਕਤੂਬਰ 1945 (ਜੋ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 18 ਮਈ 1945), ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਅਸਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਥਾਂ ਬਦਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ-ਧਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੇ.ਐਲ. ਗੋਸਾਈ, ਐਸ.ਡੀ. ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਕੇ.ਸੀ. ਨਈਅਰ, ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਡੀ. ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਡੀ. ਐਨ. ਅਵਸਥੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ

ਨਿਰਣਾ

ਐਰਿਕ ਵੈਸਟਨ ਸੀ.ਜੇ. ਇਹ ਕਾਢ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਫਾਲਸ਼ੋ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਪੀਲ 20 ਮਈ 1948 ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ 1945 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2348.

ਸ ਹਰਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਐਰਿਕ ਵੈਸਟਨ ਸੀ.ਜੇ.

ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ, 5 ਜੁਲਾਈ 1938 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਮੇਜਰ ਸੁਜਾ-ਉਦ-ਦੀਨ ਨੇ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀ ਦੇ ਪੈਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 18 ਅਗਸਤ 1943 ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਨੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XXI, ਰੂਲ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਡਿਕਰੀ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰਡਰ XXI ਤਹਿਤ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ, ਉਸੇ ਦਿਨ, ਨਿਯਮ 16, ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ 4000 ਰੁਪਏ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਅਸਲ ਫ਼ਰਮਾਨ ਧਾਰਕ ਮੇਜਰ ਸੁਜਾ-ਉਦ-ਦੀਨ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰ ਇਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਹੋਰ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਦਲੀ ਵਿਚ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਵੀ। ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਨੇ ਫਿਰ ਆਰਡਰ XXI, ਰੂਲ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੂਜੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ 22 ਜੁਲਾਈ 1944 ਨੂੰ 4,000 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ 22 ਜੁਲਾਈ 1944 ਨੂੰ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਰਡਰ XXI, ਨਿਯਮ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 22 ਜੁਲਾਈ 1944 ਨੂੰ 4,000 ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸ ਹਰਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਐਰਿਕ ਵੈਸਟਨ ਸੀ.ਜੇ.

ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫਿਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਅਪੀਲ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਫਲਸ਼ੋ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਸੀ ਕਿ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਆਪਣੇ ਡਿਸਚਾਰਜ 'ਸਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 4,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1 ਅਗਸਤ 1944 ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਸਿਰਲੇਖ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਨੁਭਾਗ 49 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ—

“ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਹਰ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰਤਾ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ) ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਿਸ਼ੇ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਅਸਲ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਕੋਡ ਦੇ ਅਨੁਭਾਗ 2 (3) ਦੁਆਰਾ "ਡੀਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ" ਨੂੰ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। "ਫ਼ਰਮਾਨ-ਧਾਰਕ" ਵਿੱਚ "ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ" ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 1882 ਦੇ ਕੋਡ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ ਹਰਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਐਰਿਕ ਵੈਸਟਨ ਸੀ.ਜੇ.

ਅਨੁਭਾਗ 49 1882 ਦੇ ਕੇਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਦਾ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 49 ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ "ਮੂਲ" ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ ਕਿ ਅਨੁਭਾਗ 49 ਮੂਲ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅਸਲੀ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਤੋਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 49 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਰਾਬਰਤਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਹੈ। 18 ਮਈ 1945 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 3, ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ

"ਕੀ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਉਕਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਵੇਧ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਹੈ?"

ਅਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਖੋਜ ਨਿਰਣੇ ਦੇਣਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜੱਜਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਇਗੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸੀ ਜੋ 'ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ' ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਭੁਗਤਾਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੁਣੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ, ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕੁਇਟੀ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ ਪਰ ਨਿਆਂ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਉਪਾਅ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਵਰਧਨ ਦਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਤਰਜਮਾਕਾਰ : ਸ਼ਰਨਬੀਰ ਕੌਰ

